“Estic enamorat de Girona i per res del món tornaria a Hong Kong”

L’amo del restaurant Gran Muralla, un dels primers xinesos que van arribar a les comarques gironines, explica, amb una bona dosi d’humor, que moltes dites sobre ells són llegenda urbana

Chi Tung Law Lam, àlies ‘Aton’, al seu restaurant Gran Muralla de Girona Foto: TURA SOLER.

Nascut a Canton, al sud de la Xina, el 20 de gener del 1955. Capricorn en el nostre horòscop, cabra en el xinès. Chi Tung Law Lam es va rebatejar ell mateix com a Aton, com tothom l’anomena, perquè fonèticament el seu nom li semblava poc pràctic. Fa anys que regenta restaurants Gran Muralla a les comarques gironines sota la firma empresarial Pato Mareado SL, i actualment és el president de l’Associació per al Desenvolupament Empresarial dels Xinesos a Espanya.

Faig comptes i, si no m’ha enganyat, té 63 anys. El miro i penso: està en possessió de l’elixir de l’eterna joventut?No. És el menjar xinès, que és molt sa i em manté molt bé.Quan i per què va venir a Girona?Va ser l’any 1984 quan vaig viatjar sol cap a Madrid. Vaig anar a Madrid perquè allà hi tenia un oncle amb la professió de químic i capellà [tota la seva família professa el catolicisme]. Vaig marxar per la por i la inestabilitat política que llavors hi havia a la Xina. Després de Madrid vaig anar a Roses, on vaig començar a treballar de cambrer en un restaurant i combinava la feina amb estudis d’espanyol. Després van venir el meu germà i la meva germana i vam muntar el nostre restaurant a Roses. El primer va ser Pekin, i després ja vam muntar el Gran Muralla, primer a Figueres i després a Roses, i ara som a Girona.Devia ser dels primers xinesos a les comarques gironines?Sí. Quan era a Roses la proporció era que de cada 5.000 habitants n’hi havia 4.999 d’aquí i un de xinès, que era jo [ho diu rient]. Actualment hi ha uns 3.000 xinesos empadronats a les comarques gironines, però calculo que n’hi ha uns 8.000 que hi resideixen o treballen temporalment.Podríem dir sense equivocar-nos que els xinesos són els estrangers que cauen millor?És veritat que els xinesos estem ben vistos, perquè som molt treballadors i pacífics. El xinès només vol treballar i tenir una vida tranquil·la.Els xinesos regenten molts negocis. Això és perquè tenen avantatges fiscals?No, no. Si els xinesos munten molts negocis és perquè som gent molt treballadora i molt estalviadora. I també som solidaris, i si cal, els amics et deixen diners sense interessos. Però la llei és igual per a tots.Deu estar al cas que hi ha molta llegenda urbana a l’entorn dels xinesos. Hi ha gent convençuda que agafen els ànecs del riu...[Riu] Els ànecs que cuinem són de granja, com a tots els restaurants. A la Xina hi ha un acudit que diu que es pot menjar tot el que té cames menys les taules i les cadires, tot el que vola menys els avions i tot el que neda menys els submarins. Però això és broma. Ara a la Xina ja no es menja gos ni serp, està prohibit.El peix globus, que diuen que és deliciós però pot ser mortal, es menja a la Xina?Sí, més al Japó, però a la Xina també. Però per cuinar-lo és obligatori passar un examen, i jo no l’he fet.D’on ve la dita “Enganyat com un xinès”? No em sembla pas que els xinesos siguin gent que es deixi enganyar...Enganyar un xinès és molt difícil. En tot cas, només ho pot fer un altre xinès. No fa gaire, em van venir uns que em deien que treballant fent rases havien trobat un bloc d’or i me’l volien vendre. Estafa. No hi vaig caure.I de la sempre anomenada màfia xinesa, què en sap?La màfia xinesa no existeix. Almenys a Girona no. A Barcelona o a Madrid, jo no ho sé.Veig que totes les dites entorn dels xinesos són llegenda urbana. Entenc, doncs, que la que diu que els xinesos són molt destres en les arts sexuals també és

llegenda?No.Entesos. No malgasta paraules. Com tampoc ho feia quan era traductor per a la policia. Crec que ells sospiten que no traduïa tot el que deien els compatriotes...Sempre traduïa fidelment el que deien. Tot i que hi ha moltes varietats de xinès, hi ha l'estàndard, que és universal i comprensible per a tots.Com va entrar a fer d'intèrpret?Per solidaritat. Per ajudar els compatriotes. Jo vaig agafar el relleu al meu germà, que va morir. No només traduïa per a la policia, també ho feia a l'hora d'acompanyar la gent al metge. Era molt complicada una visita mèdica si no s'entenien.Ara molts catalans van a treballar a la Xina. Tornaria a la Xina?No canviaria Girona per Hong Kong per res del món. Aquí no hi ha terratrèmols, no hi ha guerres, la cultura és molt maca. La ciutat és neta, l'aire és pur. I jo i la meva família estem enamorats de Girona.

Publicat a:
-El Punt Avui. Comarques Gironines 02-02-2018 Pàgina 68

Font del document:
http://www.elpuntavui.cat/punt-divers/article/4-divers/1331649-estic-enamorat-de-girona-i-per-res-del-mon-tornaria-a-hong-kong.html